

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2022.7.62>

„PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ” JAKO KATEGORIA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO: GŁÓWNA CHARAKTERYSTYKA I KRYTERIA DEFINICJI

Andrij Mostowy

laureat Naukowego Instytutu Prawa Publicznego (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0009-0002-6532-9475

huaweiandrii@gmail.com

Adnotacja. W artykule dokonano analizy różnych podejść do definiowania pojęcia „przedsiębiorczość” oraz kryteriów klasyfikacji przedsiębiorczości jako małej i średniej. Stwierdzono, że podstawą podziału na następujące rodzaje przedsiębiorczości jest: średnia liczba pracowników za okres sprawozdawczy (rok kalendarzowy) oraz roczny dochód z dowolnej działalności przedsiębiorstwa. Podejście to różni się nieco od podejścia europejskiego, dla którego ważny jest „roczny obrót” i „bilans roczny” przedsiębiorstwa, a także liczba pracowników. Autor dokonuje rozróżnienia pomiędzy pojęciami „przedsiębiorczość” i „biznes”, które często są używane jako synonimy. Ustalono, że przedsiębiorczość jest pojęciem bardziej ogólnym, obejmującym innowacyjność, tworzenie nowych pomysłów i koncepcji, natomiast biznes koncentruje się na praktycznych aspektach jej prowadzenia, wdrażania tych pomysłów i osiągania zysku. Dokonano uogólnienia na temat celowości mówienia o treści i istocie kategorii „przedsiębiorczość” w dyskursie kontekstu ogólnego i szczegółowego. Gdzie ogólny kontekst reprezentują jego innowacyjne, proaktywne i ryzykowne cechy. Jednocześnie konkretnie określa swoją przynależność do właściwej dziedziny prawa i dziedziny wiedzy naukowej, która bada podstawy rozwoju wskazanych przez nią procesów.

Słowa kluczowe: przedsiębiorczość, biznes, mała i średnia przedsiębiorczość, prawo administracyjne, przedmiot, podmioty gospodarcze.

"ENTREPRENEURSHIP" AS A CATEGORY OF ADMINISTRATIVE LAW: MAIN CHARACTERISTICS AND DEFINITION CRITERIA

Andrii Mostovyi

laureate of the Scientific Research Institute of Public Law (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0009-0002-6532-9475

huaweiandrii@gmail.com

Abstract. The article analyzes various approaches to defining the term "entrepreneurship" and the criteria for classifying entrepreneurship as small or medium. It was found that the basis of the division into the following types of entrepreneurship is: the average number of employees for the reporting period (calendar year) and the annual income from any activity of the enterprise. This approach is somewhat different from the European one, for which the "annual turnover" and "annual balance" of the enterprise, as well as the number of employees, are important. The author's distinction is made between the concepts of "entrepreneurship" and "business", which are often used as synonyms. It is determined that entrepreneurship is a more general concept that encompasses innovation, the creation of new ideas and concepts, while business focuses on the practical aspects of running it, implementing these ideas and making a profit. A generalization is made about the expediency of speaking about the content and essence of the category "entrepreneurship" in the discourse of the general and specific context. Where the general context is represented by its innovative, proactive and risky features.

Key words: entrepreneurship, business, small and medium-sized entrepreneurship, administrative law, object, business subjects.

«ПІДПРИЄМНИЦТВО» ЯК КАТЕГОРІЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА: ОСНОВНІ ОЗНАКИ ТА КРИТЕРІЇ ВИЗНАЧЕННЯ

Андрій Мостовий

здобувач Науково-дослідного інституту публічного права (Київ, Україна)

ORCID ID: 0009-0002-6532-9475

huaweiandrii@gmail.com

Анотація. У статті проаналізовано різні підходи щодо визначення терміну «підприємництво» та критерії віднесення підприємництва до категорії малого чи середнього. З'ясовано, що в основу поділу на такі види підприємництва покладено: середню кількість працівників за звітний період (кalendarний рік) та річний дохід від будь-якої діяльності підприємства. Такий підхід дещо відрізняється від європейського, для якого має значення «річний обіг» та «річний баланс» підприємства, а також кількість працівників. Здійснено авторське розмежування між поняттям «підприємництво» та «бізнес», які часто використовуються як синоніми. Визначено, що підприємництво – це більш загальне поняття, яке охоплює інновації, створення нових ідей та концепцій, тоді як бізнес

фокусується на практичних аспектах його ведення, реалізації цих ідей і отриманні прибутку. Зроблено узагальнення про доцільність ведення мови щодо змісту та сутності категорії «підприємництво» у дискурсі загального та конкретного контексту. Де загальний контекст репрезентується її інноваційними, ініціативними та ризиковими ознаками. Водночас конкретний визначає її приналежність до відповідної правової галузі та галузі наукових знань, що вивчає основи розвитку позначених нею процесів.

Ключові слова: підприємництво, бізнес, мале та середнє підприємництво, адміністративне право, об'єкт, суб'єкти підприємництва.

Вступ. Світова й вітчизняна практика свідчить, що необхідною умовою успішного розвитку підприємництва в країні є державна й регіональна підтримка малого та середнього підприємництва, яка визначається і закріплюється в стратегічних документах. Пріоритетність участі держави у розвитку підприємницького сектору полягає у тому, щоб створювати сприятливі правові й соціально-економічні умови для ефективного розвитку й розширеного відтворення (Науменко, Грабко, 2021: 19).

Чинне українське законодавство передбачає наступні підходи до класифікації малого і середнього підприємництва. Так, у Господарському кодексі України визначено критерії мікропідприємництва, малого підприємництва та великого, а всі підприємства які не підпадають під ці критерії – відносяться до середнього. В основу поділу на такі види підприємництва покладено: середню кількість працівників за звітний період (календарний рік) та річний дохід від будь-якої діяльності підприємства.

Так суб'єктів господарювання Господарський кодекс України визначає наступним чином: 1) суб'єктами мікропідприємництва є: а) фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи-підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України; б) юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України; 2) суб'єктами малого підприємництва є: а) фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи-підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України; б) юридичні особи-суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України; 3) суб'єктами великого підприємництва є юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує 250 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну 50 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України (Господарський кодекс України, 2003).

Інші критерії для поділу підприємств на види визначені у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», а саме:

– мікропідприємствами є підприємства, показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв: балансова вартість активів – до 350 тисяч євро включно; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – до 700 тисяч євро включно; середня кількість працівників – до 10 осіб включно;

– малими є підприємства, які не відповідають критеріям для мікропідприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв: балансова вартість активів – до 4 мільйонів євро включно; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – до 8 мільйонів євро включно; середня кількість працівників – до 50 осіб включно;

– середніми є підприємства, які не відповідають критеріям для малих підприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв: балансова вартість активів – до 20 мільйонів євро включно; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – до 40 мільйонів євро включно; середня кількість працівників – до 250 осіб включно;

– великими є підприємства, які не відповідають критеріям для середніх підприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв: балансова вартість активів – понад 20 мільйонів євро; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – понад 40 мільйонів євро; середня кількість працівників – понад 250 осіб (Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України, 1999).

Тобто, у цьому законі окрім кількості працівників, для класифікації підприємств має значення не обсяг їхнього доходу, як це визначається в Господарському кодексі України, а балансова вартість активів та чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Наприклад, в країнах-членах Європейського Союзу, для класифікації підприємств на види має значення, крім кількості працівників, ще такі категорії як «річний обіг» та «річний баланс» (Науменко, Грабко, 2021: 19).

Отже, **метою статті** є з'ясування ознак та критеріїв підприємництва як категорії адміністративного права.

Виклад основного матеріалу. Необхідно відзначити, що однією із проблем є те, що далеко не завжди вдається відразу визначити категорію, до якої належить підприємство. За замовчанням заведено вважати, що для віднесення до одного з типів компанія має відповідати двом із трьох критеріїв визначених у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Але виникають ситуації, коли підприємство має по одній ознаці з кожної категорії (Школа Бізнесу Нова Пошта, 2022).

Для подолання непорозумінь Міністерство фінансів України розіслало інформаційне повідомлення «Щодо визначення категорії підприємства відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»». Так, ним визначено, що в разі «якщо підприємство однієї з наведених категорій за показниками річної фінансової звітності протягом двох років поспіль не відповідає наведеним критеріям, воно відноситься до відповідної категорії підприємств» (Щодо визначення категорії підприємства відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», 2018). Відповідно, обирається середній показник. Наприклад, якщо підприємство за кількістю працівників – середнє, за балансовою вартістю активів – мале, за чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – мікро то в кінцевому варіанті воно є малим.

Зазначимо також про наявність колізії щодо визначення поняття «суб'єкт малого підприємництва» та «мале підприємство», які не є тотожними, оскільки до суб'єктів малого підприємництва крім малих підприємств відносяться й фізичні особи – підприємці (Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», 2003). Тобто «суб'єкт малого підприємництва» більш широке поняття ніж «мале підприємство».

Однак окремо слід звернути увагу на те, що категорію «підприємництво» об'єктивізує поняття «підприємницька діяльність», що дозволяє використовувати категорію в описі практики діяльності суб'єктів господарювання (Козаченко, Арзуманян, 2019: 29). За загальним правилом поняття суб'єкта господарювання обґрунтоване теорією господарювання, яка виходить з того, що суб'єктами господарювання є учасники господарських відносин (Чаплигін, 2010: 50). Оскільки підприємницька діяльність є частиною господарської, суб'єкт підприємницької діяльності є специфічною структурною одиницею, що виявляє особисті інтереси через посередництво: вироблення цілей функціонування підприємства; кооперування факторів виробництва; створення виробництва, пристосованого до конкретного ринкового середовища; отримання прибутку від реалізації продукції на ринку. Будь-який підприємець діє в окреслених напрямках, виконуючи повністю чи частково основні притаманні йому функції і вступаючи при цьому у відносини з іншими економічними суб'єктами, представленими на ринку (Живко, 2012; Парамонов, 2021). Тому цілком виправдано вбачати, що «підприємництво» та «підприємницька діяльність» можуть використовуватись як синоніми.

Своєю чергою, поняття «підприємництво» та «бізнес» часто використовуються як синоніми, але між ними також є деякі відмінності.

У Господарському кодексі України (частина 2, статті 3) (Господарський кодекс України, 2003) підприємництво визначено як різновид господарської діяльності, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку. Також в зазначеному кодексі підприємництвом називається - господарська комерційна діяльність (Глава 4). Тобто основною ознакою, яка відрізняє підприємництво від інших видів господарської діяльності є його мета, а саме – отримання прибутку.

Отже, бажання отримати прибуток – основна рушійна сила виробництва в системі вільного підприємництва. Підприємництво здійснюється на постійній основі (систематична діяльність), а не на основі разових угод. Крім цього, важливими рисами підприємництва є діяльність «своїм коштом» (на основі приватної власності), з власної ініціативи, на власний ризик. Існує думка, що підприємництво є складовою бізнесу як особлива, інноваційна його форма. Сутність підприємництва повніше розкривається через його функції (роль у суспільстві) – творчу, ресурсну, організаційну, мотиваційну, соціальну. Де: творча (інноваційна) функція полягає в тому, що підприємці реалізують нові ідеї, упроваджують наукові розробки, пов'язані з господарським ризиком; ресурсна функція передбачає, що підприємці націлені найефективніше використовувати задіяні в бізнесі ресурси – матеріальні, трудові, фінансові, інтелектуальні, інформаційні тощо; організаційна функція полягає в організації виробництва та збуту товарів або послуг; стимулююча функція полягає у формуванні механізму, що мотивує ефективно використовувати ресурси, і максимально задовольняти потреби споживачів; соціальна функція передбачає вироблення товарів і послуг, необхідних суспільству; особистісна функція зводиться до самореалізації підприємця, отримання задоволення від своєї діяльності (Карпюк, 2021: 7).

Водночас бізнес – це справа, ділова активність, направлена на вирішення завдань, пов'язаних в кінцевому рахунку із здійсненням на ринку операцій обміну товарів і послуг між економічними суб'єктами ринку, з використанням форм та методів конкретної діяльності, які склалися в ринковій практиці. Бізнес робиться заради одержання доходу (прибутку) від результатів діяльності у найрізноманітніших сферах – виробництві і торгівлі товарами та послугами, банківській та страховій справах, при проведенні транспортних, орендних і багато інших операцій як видів діяльності (Осовська, 2003).

Якщо звернутися до легального визначення терміну «бізнес», на сайті Верховної Ради України у розділі «Термінологія законодавства» розміщений єдиний нормативно-правовий акт, що надає його трактування. Так, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 року №1440 «Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»», бізнес – це певна господарська діяльність, яка провадиться або планується для провадження з використанням активів цілісного майнового комплексу (Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», 2003).

Таким чином, на нашу думку, можна виокремити наступні відмінності для розмежування термінів «підприємництво» та «бізнес»:

1) підприємництво: а) це ширше поняття, яке включає в себе як діяльність, так і процеси створення, розвитку, управління бізнесом; б) часто розглядається як специфічний вид економічної діяльності, що базується на ініціативі, інноваціях і здатності брати на себе ризики; в) воно стосується створення нових бізнес-ідей, започаткування нових підприємств і реалізації новаторських проектів; г) також включає в себе підприємницьку культуру, мислення, творче бачення і стратегію розвитку;

2) бізнес: а) це більш конкретне поняття, яке стосується саме практичного здійснення підприємницької діяльності, оскільки бізнес в основному здійснюється на підставі одноразових комерційних угод, тобто конкретних дій, що спрямовані на отримання прибутку; б) він включає всі процеси, пов'язані з веденням бізнесу: виробництво товарів і послуг, маркетинг, продаж, управління персоналом, фінансовий облік тощо; в) це виконання певних операцій на ринку для досягнення економічного результату; г) він підпорядкований певним правовим і регуляторним рамкам, наприклад, оформлення бізнесу, сплата податків, дотримання законодавства.

Отже, підприємництво – це більш загальне поняття, яке охоплює інновації, створення нових ідей та концепцій, тоді як бізнес фокусується на практичних аспектах його ведення, реалізації цих ідей і отриманні прибутку.

Висновки. Проведене дослідження дає можливість визначити, що підприємництво є категорією широкого об'єктного кола формування основ її ідентифікації. Дослідницький запит спонукає до узагальнення про доцільність ведення мови щодо змісту та сутності цієї категорії у дискурсі загального та конкретного контексту. Де загальний контекст репрезентується її інноваційними, ініціативними та ризиковими ознаками. Водночас конкретний визначає її приналежність до відповідної правової галузі та галузі наукових знань, що вивчає основи розвитку позначених нею процесів. Закономірно, що підприємництво є однією з центральних категорій господарського права, однак якщо брати до уваги необхідність здійснення захисту конкуренції, підтримки розвитку малих та середніх підприємств, забезпечення сталого економічного зростання тощо цілком логічним вбачається твердження, що вона має важливе значення для науки та практики адміністративного права. Відповідно, з позиції об'єкта адміністративно-правового регулювання, забезпечення чи захисту означена категорія може бути визначена як сукупність нормативно-ідентифікованих відносин комерційної основи, що задовольняють попит на товари та послуги, зумовлений індивідуальними потребами і бажаннями споживачів.

Література:

1. Господарський кодекс України: від 16 січня 2003 р. № 436-IV. Верховна Рада України офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Живко З. Підходи до тлумачення понять «підприємництво» та «підприємницька діяльність» через призму функцій економічної системи. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*, 2012. Вип. 9. С. 31–34.
3. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, 2021. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/pto/2021/04/19/Osnovy%20pidpryyemnytstva.pdf>
4. Класифікація підприємств. «Школа Бізнесу Нова Пошта», 2022. URL: <https://online.novaposhta.education/blog/klasifikaciya-pidpriemstv>
5. Козаченко Г., Арзуманян А. Підприємництво та підприємницька діяльність: зміст категорій. *Вісник ЖДТУ*, 2019. № 2 (88). С. 28–35.
6. Науменко Н.С., Грабко О.І. Мале та середнє підприємництво в Україні та ЄС: аналіз і порівняльна характеристика. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*, 2021. № 51. С. 18-34. URL: <http://vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2021/51-2021/5.pdf>
7. Осовська Г.В. Основи менеджменту. К.: «Кондор», 2003. URL: <https://buklib.net/books/30585/>
8. Парамонов Д.Ю. Адміністративно-правове забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Київ, 2021. 233 с.
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Верховна Рада України офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
10. Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»: постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 р. № 1440. Верховна Рада України офіційний сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v_187202-08#Text
11. Чаплигін К. Державне регулювання суб'єктів господарювання. *Інвестиції: практика та досвід*, 2010. № 17. С. 50–52.
12. Щодо визначення категорії підприємства відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: Інформаційне повідомлення Міністерства фінансів України від 12 листопада 2018 р. Верховна Рада України офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001201-18#Text>

References:

1. Hospodarskyi kodeks Ukrainy [Economic Code of Ukraine]: vid 16 sichnia 2003 r. № 436-IV. Verkhovna Rada Ukrainy ofitsiynyi sait. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> [in Ukrainian].
2. Zhyvko, Z. (2012). Pidkhody do tлумachennia poniat «pidpryyemnytstvo» ta «pidpryyemnytska diialnist» cherez pryzmu funktsii ekonomichnoi systemy [Approaches to the interpretation of the concepts "entrepreneurship" and "entrepreneurial

- activity" through the prism of the functions of the economic system]. *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava*, Vyp. 9. pp. 31–34.
3. Karpiuk, H.I. (2021). *Osnovy pidpriemnytstva* [Basics of entrepreneurship]: Navchalnyi posibnyk dlia zdobuvachiv profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/pto/2021/04/19/Osnovy%20pidpriemnytstva.pdf> [in Ukrainian].
 4. Klasyfikatsiia pidpriemstv [Classification of enterprises]. «Shkola Biznesu Nova Poshta», 2022. URL: <https://online.novaposhta.education/blog/klasifikaciya-pidpriemstv> [in Ukrainian].
 5. Kozachenko, H., Arzumaniyan, A. (2019). Pidpriemnytstvo ta pidpriemnytska diialnist: zmist katehorii [Entrepreneurship and entrepreneurial activity: content of categories]. *Visnyk ZhDTU*, № 2 (88). S. 28–35. [in Ukrainian].
 6. Naumenko, N.S., Hrabko, O.I. (2021). Male ta serednie pidpriemnytstvo v Ukraini ta YeS: analiz i porivnialna kharakterystyka [Small and medium-sized entrepreneurship in Ukraine and the EU: analysis and comparative characteristics]. *Naukovi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*, № 51. pp. 18–34. URL: <http://vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2021/51-2021/5.pdf> [in Ukrainian].
 7. Osovska, H.V. (2003). *Osnovy menedzhmentu* [Basics of management]. K.: «Kondor». URL: <https://buklib.net/books/30585/> [in Ukrainian].
 8. Paramonov, D.Iu. (2021). Administratyvno-pravove zabezpechennia zakhystu prav subiektiv pidpriemnytskoi diialnosti v Ukraini [Administrative and legal support for the protection of the rights of business entities in Ukraine]. Dysertatsiia na zdobuttia naukovooho stupenia doktora filosofii za spetsialnistiu 081 «Pravo». Kyiv, 233 p. [in Ukrainian].
 9. Pro bukhholderskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini [On accounting and financial reporting in Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 16.07.1999 r. № 996-XIV. Verkhovna Rada Ukrainy ofitsiinyi sait. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> [in Ukrainian].
 10. Pro zatverdzhennia Natsionalnoho standartu № 1 «Zahalni zasady otsinky maina i mainovykh prav» [On the approval of National Standard No. 1 "General principles of valuation of property and property rights"]: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 10.09.2003 r. № 1440. Verkhovna Rada Ukrainy ofitsiinyi sait. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v_187202-08#Text [in Ukrainian].
 11. Chaplyhin, K. (2010). Derzhavne rehuliuвання subiektiv hospodariuvannia [State regulation of business entities]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, № 17. pp. 50–52. [in Ukrainian].
 12. Shchodo vyznachennia katehorii pidpriemstva vidpovidno do Zakonu Ukrainy «Pro bukhholderskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini» [Regarding the definition of the enterprise category in accordance with the Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine"]: Informatsiine povidomlennia Ministerstva finansiv Ukrainy vid 12 lystopada 2018 r. Verkhovna Rada Ukrainy ofitsiinyi sait. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001201-18#Text> [in Ukrainian].